

Concrete aanpak van (dreigend) thuiszitten:

dit is wat wij doen

Bundeling van krachten

Passend onderwijs zonder thuiszitters een illusie? Wij denken van niet. Of eigenlijk weten we dat wel zeker. Ingrado, Gedragswerk, het Landelijk expertisecentrum speciaal onderwijs (LECSO) en de Landelijke Beroepsgroep Begeleiders in Onderwijs (LBBO) hebben de krachten gebundeld in een gezamenlijke aanpak van (dreigend) thuiszitten. Niet weer een handreiking of protocol, maar een pakket concrete projecten en activiteiten die:

- eenvoudig kunnen worden opgepakt door scholen en samenwerkingsverbanden;
- een praktische werkagenda bevatten zodat duidelijk is wie welke stappen zet;
- resultaatgericht zijn.

Activiteiten

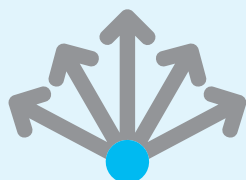
De activiteiten van de vier organisaties zijn de volgende:

- project 'begeleiders in het onderwijs aanpak thuiszitters'
- stimuleren van thuiszitterstafels
- traject 'gelukkig hebben we de leerkracht nog!'
- opleiding 'passend onderwijs zonder thuiszitters'
- aanpak doelgroep ZMOLK
- project 'vroegtijdige signalering'
- agendapunt 4
- expertgroep 'schoolweigering'
- beweging 'vanuit autisme bekeken'

Project 'begeleiders in het onderwijs aanpak thuiszitters'

Ingrado en LBBO zorgen ervoor, in samenwerking met LECSO en Gedragswerk, dat in elk samenwerkingsverband en in de bijbehorende centrumgemeente een *expert-begeleider thuiszitters* beschikbaar is. Deze nieuwe functionaris is de spil van alle inspanningen gericht op de thuiszittersproblematiek. Professionals uit de regionale netwerken van Ingrado en LBBO worden opgeleid om deze rol op zich te kunnen nemen. De inzet van deze expert-begeleider is gericht op vragen als: wie kent de thuiszitters? hoe kunnen we onderwijs voor deze thuiszitter waarborgen? hoe brengen we de onderwijsbehoeften van de individuele thuiszitter in kaart? wat zijn de verantwoordelijkheden van school, samenwerkingsverband, ouders en andere partijen? Enzovoorts.

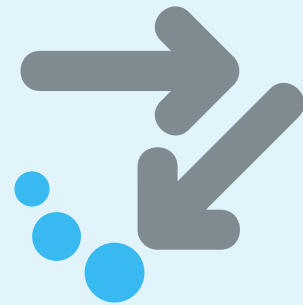
De expert-begeleider verbindt bovendien alle partijen in het samenwerkingsverband die een rol spelen of moeten spelen in de aanpak van (dreigend) thuiszitten.

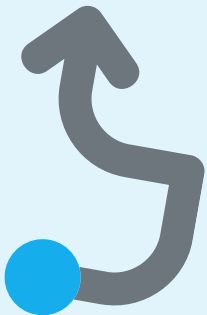
Stimuleren van thuiszitterstafels

Ingrado en Gedragswerk deden in de afgelopen jaren ruime ervaring op met thuiszitterstafels in het onderwijs. LECSO en LBBO stimuleren deelname aan deze tafels onder hun leden. Thuiszitterstafels zijn gesprekstafels waar gesproken wordt over leerlingen die thuiszitten of voor wie dat dreigt. Kernvraag is wat er nodig is om thuiszitten voor deze individuele leerling te voorkomen of te beëindigen. Deze tafels werden tot nu toe vooral georganiseerd op regionaal niveau. Deelnemers waren onder meer afkomstig van scholen, samenwerkingsverbanden en gemeente (leerplicht). De concrete aanpak is effectief gebleken.

Het is heel goed mogelijk om thuiszitterstafels te introduceren in scholen (po, vo en mbo) als structureel overleg. In de organisatie en uitvoering van de thuiszitterstafels kunnen ook de expert-begeleiders thuiszitters een rol gaan spelen.

Traject 'gelukkig hebben we de leerkracht nog!'

LECSO en Gedragswerk ontwikkelden het traject *Gelukkig hebben we de leerkracht nog!*. De leerkracht of docent in het regulier onderwijs is verantwoordelijk voor het slagen van passend onderwijs. Soms is er een speciale leerling in de groep waarvan de leerkracht weet: 'deze gaat buiten de boot vallen als ik niet ingrijp'. Voor deze leraren is *Gelukkig hebben we de leerkracht nog!* bedoeld. In een praktisch, kort en krachtig ingericht traject gaat de leerkracht samen met een ervaren medewerker vanuit een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs aan de slag. De kernvraag daarbij is: wat is er in de klas nodig om deze leerling binnenboord te houden? Het traject kent geen intakeformulieren of registratieverplichtingen. De gewenste samenwerking kan door de specifieke aanpak van dit project zeer snel tot stand gebracht worden. Hiertoe wordt onder meer gebruik gemaakt van de methodiek van de werkcafés. In deze zeer gewaardeerde werkvorm gaan specialisten uit het speciaal onderwijs in gesprek gaan met leerkrachten en docenten over specifieke leerlingen.

Opleiding 'passend onderwijs zonder thuiszitters'

Met de komst van passend onderwijs en de daarmee samenhangende wet- en regelgeving gericht op het sociale domein, verandert er veel voor onderwijs en gemeenten. Gemeenten en samenwerkingsverbanden passend onderwijs krijgen een regisserende rol en zullen elkaar moeten vinden. Schoolbesturen krijgen te maken met een zwaardere en meer centrale opdracht.

De opleiding *passend onderwijs zonder thuiszitters* biedt samenwerkingsverbanden, scholen en gemeenten (leerplicht en RMC) een actief programma dat inspeelt op de lokale en regionale (werk)situatie en de concrete vragen van de deelnemers centraal stelt. In deze opleiding, die al drie jaar wordt uitgevoerd, wordt de verbinding gelegd tussen wet- en regelgeving en de dagelijkse praktijk van de deelnemers. De kernvraag die wordt beantwoord: hoe werken wij samen aan het realiseren van passend onderwijs? Vanzelfsprekend is hierbij veel aandacht voor de thuiszittersproblematiek.

Aanpak doelgroep ZMOLK

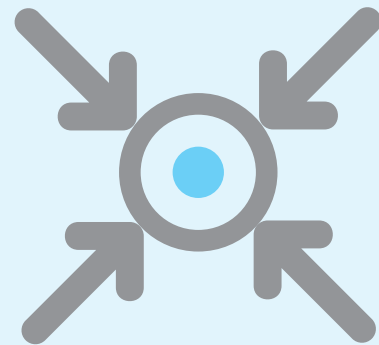
LECSO ontwikkelt, samen met onder meer het NJI en de VOBC, een methodiek en een competentieprofiel, specifiek voor de zmolc-doelgroep. Ambitie van dit initiatief is thuiszitten te voorkomen. Onder meer met een trainingsaanbod en door begeleiding op locatie mogelijk te maken

Project 'vroegtijdige signalering stimuleren'

De vier partners vragen structureel aandacht bij de eigen leden en relaties voor vroegtijdige signalering (via de implementatie-agenda passend onderwijs). Daarnaast ontwikkelde Gedragswerk een project dat tot doel heeft de signaleringsvaardigheden van leerkrachten en docenten te versterken. In dit project is een concrete methodiek uitgewerkt die hen beter in staat stelt signalen vroegtijdig te herkennen. Ook worden verschillende methodieken geïntroduceerd die deelnemers in staat stellen oplossingen te bedenken en uit te voeren. Waar nodig gebeurt dit middels geregisseerde samenwerking. De ambitie is om nog dit schooljaar met dit project van start te gaan in scholen voor het primair onderwijs (de eerste fase).

Agendapunt 4

In de eigen netwerken en in zoveel mogelijk gesprekken en bijeenkomsten met onderwijsprofessionals, scholen en samenwerkingsverbanden, introduceren de vier partners *agendapunt 4*. Dit is het agendapunt dat een plaats verdient in elk overleg van een school of samenwerkingsverband en dat liefst wordt besproken in aanwezigheid van leerlicht. *Agendapunt 4* betreft de vraag voor welke leerlingen op dit moment thuiszitten dreigt en voor wie dat reeds een feit is. Onder dit agendapunt wordt voor ieder kind de actuele stand van zaken opgemaakt en worden de acties besproken die nodig zijn. *Agendapunt 4* is een korte variant van de thuiszitterstafel die met een grotere frequentie kan plaatsvinden.

Expertgroep 'schoolweigering'

In de LECSO-expertgroep *schoolweigering* participeren experts uit de (v)so-scholen. De groep bespreekt en toetst methodieken om deze specifieke vorm van thuiszitten aan te pakken en te voorkomen.

Beweging 'vanuit autisme bekeken'

De vier partners participeren in de beweging *vanuit autisme bekeken*. Hierin gaat het onder meer om een aanpak van thuiszittende kinderen met autisme. Een van de methodieken is levensloopbegeleiding. Begeleiding en het 'hands-on' meewerken aan het realiseren van een oplossing vormen de spil. Dit zowel op het niveau van individuele casuïstiek als op dat van het systeem. Alle beschikbare expertise – ook die van de Onderwijsconsulenten, de ministeries van OCW en VWS en de Onderwijsinspectie – wordt ingezet om thuiszitten aan te pakken.

Voordelen van de samenwerking

De samenwerking maakt het onder meer mogelijk om de netwerken van Ingrado, Gedragswerk, LBBO en LECSO in het primair, voortgezet en beroepsonderwijs en in de gemeentes, te combineren.

- Hierdoor ontstaat er toegang tot gemeenten (leerplicht en RMC), de begeleiders in het onderwijs, de samenwerkingsverbanden en tot scholen in het regulier en het speciaal onderwijs.
- Dit gezamenlijke netwerk wordt benut om de concrete aanpak onder de aandacht te brengen van scholen en samenwerkingsverbanden en hen ertoe te bewegen te participeren in een of meerdere projecten of activiteiten.
- De vele relaties en leden van de samenwerkende partners worden actief gestimuleerd hun expertise in te zetten om met samenwerkingsverbanden en scholen het thuiszittersvraagstuk op te lossen.
- De samenwerkende partners kunnen scholen en samenwerkingsverbanden bijstaan in de uitvoering: van informatieverstrekking tot en met de begeleiding en het 'hands-on' meewerken aan het realiseren van een oplossing (zowel op het niveau van individuele casuïstiek als op dat van het systeem).

Meer informatie

Meer informatie over de concrete aanpak (dreigend) thuiszitten kunt u krijgen via:
info@ingrado.nl, info@gedragswerk.nl,
kantoor@lbbo.nl, info@lecco.nl

